

продукції.

Принаймні тут відбувається лише переміщення активів з однієї групи в іншу, що за теорією бухгалтерського обліку з давніх-давен вважається пермутацією, яка жодним чином не впливає на капітал підприємства, тому-то й валюта балансу при цьому залишається незмінною.

Натомість при надходженні активів – оприбуткуванні запасів (сировини) від постачальників відбувається “збільшення зобов’язань”, що нібито й відповідає тлумаченню витрат, але знову ж не повністю, адже при цьому відбувається операція, котра відображається за дебетом рахунка 20 “Виробничі запаси” й кредитом рахунка 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”, отже формально власний капітал при цьому теж не змінюється, хоча відносяться такі операції до модифікацій. Бо справді, за балансовим рівнянням вийде, що капітал є незмінним попри зростання підсумку балансу. Логічне ж осмислення підказує, що власний капітал при цьому теж збільшується. Та це ніяк не пояснюється за обліковим тлумаченням категорії витрат.

Отож думається, що пора братися за серйозні наукові дослідження й формулювання глибинної сутності облікових категорій, якщо ми не хочемо позбутися стосовно бухгалтерського обліку ореолу науки й перетворення його в утилітарне ремесло. Адже без усталених категорій неможливо сформувати теорію бухгалтерського обліку, якщо вважати її не еклектикою дефініцій, а системою вірогідних наукових знань – у цьому випадку про сукупність його об’єктів, яка описує, пояснює й передбачає явища певної предметної галузі, зокрема економічної діяльності суб’єктів господарювання.

Література:

1. Соколов Я. В. Бухгалтерский учёт: от истоков до наших дней /Я. В. Соколов. – М.: Аудит ЮНИТИ, 1996. – 638 с.

УДК 657

Адамик О.В.,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку
в державному секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет

ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ВДОСКОНАЛЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку у системі органів Пенсійного фонду України діють три базові інформаційні технології:

- 1) Система персоніфікованого обліку відомостей про застрахованих осіб (СПОВ);
- 2) Система обліку страхових внесків (СОСВ);
- 3) Автоматизована система обробки пенсійної документації.

Історичний розвиток системи пенсійного забезпечення характеризується еволюційним розвитком системи органів, поступовим впорядкуванням руху коштів, послідовним укрупненням функцій органів ПФУ. Тому інформаційна система органів ПФУ не є узагальненою, а включає в себе кілька функціональних ділянок. На сучасному етапі розвитку для органів Пенсійного фонду характерні розвинені внутрішні розрахунки. Виконання бюджету ПФУ здійснюється за відомчою системою і лише на найвищому щаблі управління використовує єдиний казначейський рахунок.

Для органів Пенсійного фонду притаманні такі ознаки:

1) чітка ієрархічна структура органів ПФУ, тому для документообігу характерний вертикальний рух інформації (керівник-виконавець-керівник) у середині організації;

2) наявність значної кількості віддалених структурних підрозділів. Основна маса фактичної інформації формується саме на місцях, у інформаційних облікових системах, що передбачає використання традиційних паперових носіїв;

3) виражена консолідація інформації та періодичність процесів при виконанні бюджету;

4) тісний взаємозв'язок Пенсійного фонду України з Кабінетом Міністрів України, що передбачає його підзвітність останньому (а саме, Міністерству праці та соціальної політики); фінансування з Держбюджету, що за останні 3 роки складає майже третину бюджету Фонду; адміністрування коштів ПФУ на найвищому рівні органами Держказначейства.

Отже Органи Пенсійного фонду України слід розглядати як корпорацію, що вимагає запровадження новітніх інформаційних систем, надзвичайної безпеки інформації.

Традиційними на сучасний момент технологіями обробки інформації є „клієнт – сервер”. Остання передбачає поділ програмного забезпечення на дві частини клієнтське, і серверне із зберіганням інформації на сервері у вигляді оперативної бази даних та/ або сховища даних. Використання серверних технологій зберігання і обробки інформації передбачає використання значних технічних потужностей, що тягне за собою додаткові витрати на їх придбання, обслуговування і експлуатацію.

Останні новації у сфері комп'ютерних технологій пропонують відмовитися від звичайних серверів, які потребують значних затрат на їхнє обслуговування та налагодження відповідно до власних вимог установи, та перейти на технології Cloud Computing («хмарні обчислення»). Згідно з визначенням Національного інституту стандартів і технолоґій США (NIST), хмарні обчислення, хмари – це модель для забезпечення доступного за потребою мережевого доступу до розподіленої динамічної області обчислювальних ресурсів (наприклад, мережі, сервери, бази даних, додатки, послуги, тощо), які конфігуруються та можуть швидко забезпечуватися й надаються з мінімальними адміністративними зусиллями або взаємодією з постачальником послуг [2].

Хмарні технології (Cloud Computing) передбачають використання програмного забезпечення та ресурсів сервера, який розташовується у компанії, що надає такі послуги. Тобто, підприємство може не купувати потужні

комп'ютери, програмне забезпечення, не залучати у штат програмістів. Для впровадження інформаційних систем з використанням хмарних технологій достатньо придбати процесорний час, дисковий простір та мережу потрібної пропускної здатності. Це дозволяє значно скоротити витрати та вивільнити ресурси для основних бізнес-процесів.

Використання органами ПФУ інформаційних систем із застосуванням хмарних обчислень дозволить отримати наступні переваги:

– програмне забезпечення, що розміщується в хмарі, є легко доступним у будь-якому місці, в будь-який час, що особливо актуально для розвиненої мережі віддалених структурних підрозділів органів ПФУ;

– скорочення витрат на обслуговування інформаційної технології, а саме на технічне та програмне забезпечення, утримання ІТ-спеціалістів, зменшення паперового та запровадження електронного документообігу. Оскільки кошти ПФУ зберігаються на єдиному казначейському рахунку, тому доцільно створити і обслуговувати такі хмари за рахунок Загальнодержавного бюджету. Відповідальність за системне адміністрування, модернізацію та технічне таких хмар лежить на постачальникові послуг, причому будь-які зміни вносяться без призупинення діяльності установ;

– рівень доступності та безпеки, наявність резервного копіювання і аварійного відновлення, запропоновані у хмарних обчисленнях, значно перевищують рівень, який компанія може забезпечити, якщо сервер знаходиться на місці.

Головні недоліки та ризики використання хмарних технологій, що притаманні комерційним підприємствам (як наприклад, відсутність абсолютної конфіденційності) у державному секторі нівелюються через централізований розподіл пенсійних та бюджетних коштів.

Більш того, набуваються додаткові переваги, як наприклад, додатковий контроль. Водночас, ряд ризиків провадження хмарних розрахунків органами ПФУ все ж зберігаються. Зокрема:

1) необхідність забезпечення постійного підключення до Інтернет з достатньою пропускною здатністю, що збільшує відповідні витрати;

2) обмеженість програмного забезпечення обумовлена тим, що користувач має доступ лише до інформаційних систем, які розташовані в "хмарі", можливості налагодження ним цих систем обмежені.

Література:

1. David C. Wyld. Moving to the Cloud: An Introduction to Cloud Computing in Government / David C. Wyld. – IBM Center for the Business of Government, 2009. – Р. 10.

2. Дрозд І.К., Вдовіченко В.О. Інформаційні технології як фактор удосконалення облікових процесів // Науково-практичне видання „Незалежний аудитор”. – 2013. – №4 (II). – С. 2-11